

یادداشت

تداوم اصلاحات در تیم اقتصادی

حسن لاسجری

کارشناس مسائل سیاسی



بعد از مدت‌ها بحث و گفت‌وگو و گویای داغ درباره وزیر صمت بالاخره با برپایی جلسه استیضاح و سخنان موافق ومخالف، مجلس رای به عدم اعتماد فاطمی امین داد. در این راستا اگر نگاهی دقیق و موشکافانه به سرخط خبرهای روزهای اخیر بیندازیم به طور حتم موضوع استیضاح وزیر صمت و حواشی مربوط به آن فضای داغی را در رسانه‌های کشور به خود اختصاص داده و در چنین شرایطی همه بر این باور بودند که فاطمی امین روز سختی را در مجلس خواهد داشت. به هر حال جلسه استیضاح وزیر صمت با همه نقدها و نظرات نمایندگان موافق و مخالف تمام شد و او رای نیابرد ولی دولت سیزدهم می‌تواند از این تجربه بهره‌های فراوانی ببرد و با دقت در ابعاد این اتفاق، تجربه گرانبهایی برای خود کسب نماید، از جمله اینکه؛ دولت رئیسی باید جلسه امروز مجلس را به فال نیک بگیرد که در یک تعامل منطقی نمایندگان مجلس پس از ماه‌ها جدل، تبادل نظر و صبر بسیار، شرایط را به گونه‌ای دیدند که امکان تداوم حضور فاطمی امین بر مسند وزارت صمت نبوده و با ارائه دلایل بسیار رای اعتماد خود را سلب کردند. همان‌گونه که در سخنان برخی نمایندگان به وضوح اعلام شد شرایط اقتصادی کشور اوضاع مناسبی ندارد و بخش مهمی از فضای اقتصادی تحت تاثیر سیاست‌های وزارت صمت است و لذا نابسامانی بازار خودرو و کالاها اساسی در کنار فقدان مکانیزم‌های راهگشای کنترل و تثبیت قیمت سبب شد که فضای تنگی این بار علیه دولت در بین نمایندگان شکل بگیرد که نتیجه آن را می‌توان در آرای نمایندگان به خوبی مشاهده کرد. شائبه دوستی و همکاری فاطمی امین با رئیس‌جمهور و اصرار دولت به حفظ او با وجود همه مشکلات موجود در حوزه مدیریت این وزیر سبب شد که نمایندگان مجلس خواهان اصلاح در تیم اقتصادی دولت به‌ویژه برخی وزرای اقتصادی شوند و وقتی با بی‌اعتنایی دولت مواجه شدند از ابزار قانونی خود و لو دیر وقت استفاده کردند. مدت‌هاست که از نگاه صاحب‌نظران جامعه موضوع لزوم تغییرات کمی و کیفی تیم اقتصادی دولت به کرات شنیده می‌شود و به نظر می‌رسد فقدان واکنش لازم به نظرات نمایندگان مردم که آنها نیز تحت فشار عمومی به چنین خواسته‌ای روی آوردند سبب شد که مجلس این بار با فضای بهتر و آمادگی بیشتری برخلاف دفعات قبل به سراغ وزیر صمت برود. در سفر اخیر آقای رئیسی به خوزستان موضوع برکناری چند تن از روسای ناکارآمد ادارات مورد توجه مردم قرار گرفت و لذا این سوال در افکار عمومی رابها شنیده شد که ملاک دقیق ناکارآمدی در این دولت چیست و با توجه به نوسانات شدید بازار مرتبط با وزارت صمت آیا چنین وزیر دارای کارآمدی و صلاحیت لازم است یا خیر؟ به نظر می‌رسد پیام جلسه استیضاح مجلس به دولت تداوم اصلاحات در تیم اقتصادی خواهد بود و در چنین شرایطی بهتر است که دولت خود به اصلاح این مهم دست بزند تا اینکه با حواشی فراوان موضوع استیضاح وزیر دیگری در دستور کار مجلس قرار گیرد. دیگری اینکه نوع رفتار مجلس با فاطمی امین رفتاری محترمانه و همراه با صبر و تحمل بوده است ولیکن دولت باید به این نکته مهم توجه کند که در سال پایانی مجلس قرار داریم و نمایندگان تحت فشار مطالبات و خواسته‌های به حق مردم در حوزه‌های انتخابیه قرار دارند و لذا احتمال تشدید فشارها در ماه‌های آینده بیشتر خواهد شد و برای همین لازم است دولت در اقدامی پیشدستانه به اصلاحات خیرخواهانه مجلس گوش فرا دهد.

خبر

غلامعلی جعفرزاده یمن آبادی:

مجلس دیر به فکر سفت کردن پیچ و مهره دولت افتاد

مجلس یازدهم به رغم شعارهای حد اکثری اش، عملکرد حادقلی را در حوزه نظارت بر دولت نشان داد و تا جایی پیش رفت که حتی خود نمایندگان نیز بعید می‌دانستند بتوانند وزیری را استیضاح کنند اما در سال منتهی به انتخابات مجلس آینده یکباره ورق برگشت و نه تنها شاهد تندتر بن نقدها به عملکرد دولت هستیم بلکه نمایندگان قصد دارند اقدام به کلید زدن استیضاح‌های دیگر کنند. در این خصوص یک نماینده ادوار مجلس درباره تندتر شدن فضای بین دولت و مجلس گفت: مجلس در تصمیم به سفت کردن پیچ و مهره دولت گرفت. ای کاش نمایندگان این رویکرد را از همان ماه‌های ابتدایی ورود به پارلمان دنبال می‌کردند تا مردم بین شعارها و عملکرد نمایندگان رابطه حقیقی پیدا کنند. غلامعلی جعفرزاده با اشاره به برگزاری استیضاح مجلس در زمستان اسفعلی افزود: نمایندگان ناراضیاتی مردم از عملکرد اقتصادی دولت را می‌بینند و می‌دانند این ناراضیاتی در انتخابات پیشرو تخلیه خواهد شد بنابراین آنها در فرصت باقیمانده تا زمان انتخابات، سخت از دولت سیزدهم انتقاد خواهند کرد. این تحلیلگر مسائل سیاسی با بیان اینکه مجلس به همه خواسته‌های دولت در حوزه قانونگذاری جامه عمل پوشانده، تأکید کرد: نمایندگان امروز بر این باور هستند که دولت به علت عملکرد نامناسبی باعث کاهش اعتبار مجلس نزد افکار عمومی شد. از این رو پیش‌بینی می‌شود که ۹۰ درصد نمایندگان فعلی در مجلس آینده نباشند. وی با بیان اینکه مردم امروز به نمایندگان می‌گویند «چه طور سال انتخابات به فکر دفاع از حقوق ما و نظارت بر دولت افتادید؟» ادامه داد: مجلس با آغوش باز به استقبال دولت سیزدهم رفت. به هر صورت امروز گلابه مندی مردم از سکوت مجلس در قبال دولت با یکی دو استیضاح برطرف نمی‌شود چون مردم به نمایندگان می‌گویند «اگر از همان ابتدا قاطع‌تر بر عملکرد دولت نظارت می‌کردید امروز با این مشکلات مواجه نبودید.» این نماینده ادوار مجلس تأکید کرد:

شاهد هستیم در سال چهارم تورم و رشد تولید، دولت ۱۸۰ درجه رویکرد ختلاف این شعار را دنبال می‌کند و بهار خیر بدی را برای مردم رقم زد.

حسین کاشفی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

مشکل دولت

با تغییر یک یا چند مدیر حل نمی‌شود



رصد مدیران در دولت به خوبی صورت نمی‌گیرد

باید مدیرانی انتخاب می‌شدند که با تحولات جهانی همراه باشند

شفافیت مدیران در حد شعار باقی مانده است

برخی مدیران گوش شنوایی برای شنیدن سخنان مردم ندارند

آرمان ملی - احسان انصاری: چالش مدیریتی و استفاده از مدیران ناکارآمد به چه میزان در عدم تحقق برخی وعده‌های دولت تأثیر گذار بوده است؟ آیا رئیسی از همه ظرفیت‌های انسانی موجود کشور برای موفقیت بهره برده است؟ دولت در این زمینه با چه چالش‌هایی مواجه است؟ «آرمان ملی» برای پاسخ به این سوالات با حسین کاشفی، فعال سیاسی اصلاح‌طلب و رئیس سابق خانه احزاب گفت‌وگو کرده است. کاشفی معتقد است: «وضعیت موجود کشور نتیجه برخی نیروهای سفارشی است. مسئولیت در اختیار کسانی که قرار می‌گیرد به عنوان امانت است و به همین دلیل باید در حفظ این امانت کوشا باشند. در بسیاری از کشورهای جهان هنگامی که یک مسئول پس از مدتی متوجه می‌شود که از عهده کار بر نمی‌آید استعفا می‌دهد و با اگر مرتکب اشتباهی شد معذرت خواهی می‌کند. این در حالی است که در شرایط کنونی به جای اینکه بر برخی مدیران به مردم پاسخگو باشند با مردم برخورد طلبکارانه نیز دارند. دولت اگر می‌توانست از نیروهای انسانی کارآمدتر و توانا تر استفاده کند امروز در شرایط بهتری بود و عملکرد قابل دفاع‌تری از خود بروز می‌داد. این در حالی است که چنین رویکردی مشاهده نمی‌شود.»

در حکمرانی خوب مدیران چه نقشی دارند؟ آیا

رئیس‌جمهور در دولتش مولفه‌های لازم برای مدیران را لحاظ کرده است؟

حکمرانی خوب دارای مولفه‌های مختلفی است که یکی از مهم‌ترین آنها نیروی انسانی کارآمد و متخصص است. نکته مهم این است که اگر کشور امروز به این نقطه رسیده که با چالش‌های مختلفی مواجه است به دلیل وجود مشکل در یک زمینه نبوده و بلکه ما در زمینه‌های مختلف با چالش مواجه بوده‌ایم. مردم باید از زندگی خود احساس رضایت کنند. این موضوع نیز تنها مختص به مدیران جامعه نیست و به بخش‌های دیگر مانند خدمات اجتماعی، سلامت، اقتصاد، فرهنگ و... است. نمی‌توان تک بعدی به موضوع نگاه کرد و بلکه باید این نکته را در نظر گرفت که مجموعه عواملی در جامعه وجود دارد که باعث رضایتمندی مردم می‌شود یا فقدان این مجموعه عوامل سبب ناراضیاتی آنها می‌شود. موضوع مهم دیگری که وجود دارد مشارکت مردم در تصمیم‌گیری‌های جامعه است که براساس اصل ششم قانون اساسی مورد توجه قرار گرفته است. قانون تأکید دارد که آنچه مردم می‌خواهند باید در تصمیم‌گیری‌ها مورد توجه قرار بگیرد. در سال‌های اخیر برخی از نخبگان و نیروهای متعهد و دلسوز را به پنهان‌های مختلف کنار گذاشته‌ایم. البته ممکن است کسانی که به کار گرفته شده‌اند افراد دلسوزی باشند اما عملکرد آنها باید در زندگی مردم خود را نشان بدهد. در حکمرانی خوب اینکه فردی انسان خوب و دلسوزی باشد کفایت نمی‌کند و آنچه حائز اهمیت است این است که فردی که به عنوان مدیر انتخاب می‌شود آیا با جایگاهی که به وی داده می‌شود تناسب دارد و یا خیر. از سوی دیگر آیا چنین فردی از توانایی کافی برای مدیریت در این زمینه برخوردار است و یا خیر. به صورت طبیعی هر سازمان و وزارتخانه‌ای برای خود اهداف و وظایفی دارد. این کار را نیز باید نیروی انسانی انجام بدهد. به همین دلیل وزیر و مدیری که برای یک سازمان انتخاب می‌شود باید نسبت به فضای کار و نیروی انسانی موجود در آن مجموعه شناخت کافی داشته باشد. نیروی انسانی نیز تنها یک مدیر نیست بلکه مدیریت بخشی از آن است.

نظارت بر مدیران نکته‌ای است که در شعارهای آقای رئیسی وجود داشت. وی عنوان می‌کرد هر مدیری که از توانایی و کارآمدی لازم برخوردار نباشد را کنار خواهد گذاشت. آیا در واقع چنین اتفاقی رخ داده است؟ زمان چه تأثیری روی این رویکرد گذاشته است؟

مسأله نظارت در سطوح مختلف در دولت مطرح است. از یک طرف رئیس‌جمهور به عنوان رئیس دولت باید نسبت به عملکرد وزرا و مدیران خود نظارت داشته باشد و هر جا لازم بود تذکر بدهد و یا تغییر ایجاد کند. از سوی دیگر هر وزیر نیز باید در زیرمجموعه خود نظارت داشته باشد و مشکلات و چالش‌های زیرمجموعه خود را رصد کند. این در حالی است که این اتفاق به خوبی رخ نمی‌دهد. مدیری از توانایی‌های کافی برخوردار است که بتواند در زمان چالش و ایجاد مشکل راه‌حل ارائه کند و فضا را مدیریت کند. توانایی و کارآمدی یک

سازمان همواره از سوی نیروی انسانی کارآمد به وجود می‌آید. نکته دیگری که در این زمینه وجود دارد استفاده از نیروهای غیر متخصص در زیرمجموعه برخی وزارخانه‌هاست. برخی از وزرا به محض اینکه وارد وزارتخانه می‌شوند دست به تغییر مدیران می‌زنند و در اغلب موارد نیز کسانی را به کار می‌گذارند که از آنها حرف‌شنوی داشته باشند. در بیشتر موارد چنین افرادی تنها به دلیل رابطه با وزیر انتخاب می‌شوند و به تخصص و تعهد آنها توجه نمی‌شود. اتفاقی که در شرایط کنونی رخ داده

این است که برخی از افرادی که بر مسند کار نشسته‌اند از تخصص کافی برخوردار نیستند و به همین دلیل دولت در حل مشکلات مردم با چالش مواجه شده است. از سوی دیگر نیروهای یک مجموعه باید به صورت مرتب روزآمد شوند و همراه با تحولات جهانی حرکت کنند. این در حالی است که در این زمینه نیز ما با چالش مواجه هستیم.

یکی از موضوعاتی که رئیسی در رقابت‌های انتخاباتی روی آن تأکید داشت شفافیت مدیران بود. دولت سیزدهم به چه میزان در این زمینه موفق عمل کرده است؟

یکی از مولفه‌های مهم در زمینه حکمرانی خوب موضوع شفافیت است. آقای رئیسی نیز در دوران انتخابات ریاست جمهوری روی این موضوع تأکید زیادی کردند. با این وجود تاکنون در عمل شاهد اتفاق مثبتی در این زمینه نبوده‌ایم. مردم باید شفافیت مدیران را مشاهده کنند. نکته دیگری که در این زمینه وجود دارد وجود رانت و تبعیضی است که در جامعه وجود دارد و مسئولان باید در این زمینه پاسخ بدهند. فساد و رانتی که در بخش‌هایی از جامعه به وجود آمده باعث نگرانی مردم است و مردم به شکل‌های مختلف در حال مطرح کردن این موضوع هستند. مسئولان باید از مردم نظرخواهی کنند و دیدگاه‌های مردم را در مدیریت خود اعمال کنند. در این زمینه نیز ما با چالش مواجه هستیم و برخی مدیران کمتر به دیدگاه‌های مردم توجه می‌کنند. نکته دیگری که حائز اهمیت است نقدپذیری مدیران و به خصوص دولت است. یکی از چالش‌هایی که ما در زمینه مدیریتی در کشور داریم همین موضوع است که برخی مسئولان انتقادپذیر نیستند و گوش شنوایی برای شنیدن دیدگاه‌های مردم ندارند. باید از کسی که انتقاد می‌کند تشکر کرد که با دلسوزی یک نکته مدیریتی را یادآوری کرده است. در بسیاری از مجموعه‌ها افرادی که انتقاد می‌کنند به مرور زمان به حاشیه رانده می‌شوند. دلیل این وضعیت این است که گمان می‌شود چنین افرادی قصد مخالفت را دارند و به همین دلیل به پنهان‌های مختلف آنها را کنار می‌گذارند. در برخی وزارخانه‌ها زیرمجموعه نیز دارای مشکل هستند که وزیر یا مدیر بالادستی باید این مشکلات را شناسایی و در رفع

چهارشنبه

۱۳۰۲۰۵۰۲۱۴۰۲

سال پنجم

شماره ۱۵۴۱

armanmeli.ir

۲۰۲۳مه ۰۳/۱۴۴۴ شوال

دیدگاه

بایداهو بنیادهای مهم نظام آموزشی و پرورش

ادامه از صفحه ۲

مقام معظم رهبری با انتقاد از بی‌ثباتی در مدیریت آموزش و پرورش گفتند: دستگاه به این عظمت با تغییر مداوم وزیر، ضربه می‌خورد؛ بخصوص اینکه تغییر وزیر گاهی تغییر معاونان، مدیران میانی و حتی مدیران مدارس را هم در پی می‌آورد. «ضرورت انطباق ساختار، محتوا و نظام درسی آموزش و پرورش با نیازهای کشور» نکته مهم دیگری بود که رهبر انقلاب با تأکید بر آن گفتند: کشور به همان اندازه که به نیروی متفکر و دانشمند احتیاج دارد به نیروی ماهر کار هم نیازمند است اما آیا اکنون نسبت متعادلی بین آموزش‌های رایج در دبیرستان‌ها با آموزش‌های مهارتی و فنی و حرفه‌ای برقرار است؟ و دلان عبور از مدرسه و دبیرستان برای رسیدن به دانشگاه و نحوه توزیع منابع انسانی در بخش‌های مختلف کشور، مسیری درست است؟ حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای، مسئولان را به تأمل و تجدیدنظر درباره مسیر کنونی آموزش و ارزیابی میزان بهره‌وری آن برای کشور فراخواندند و افزودند: سیاست اصلی آموزش و پرورش باید آموزش علم نافع و تأمین نیازهای امروز و فردای کشور باشد.

پیشرفت اجرای سند تحول دائماً رصد شود

«سند تحول بنیادین آموزش و پرورش» موضوع اساسی دیگری بود که مقام معظم رهبری در خصوص آن پنج توصیه خطاب به مسئولان بیان کردند: «اول، سند تحول به صورت مستمر تکمیل و به‌روزرسانی شود». «دوم، از سند تحول حمایت قاطع و به‌اجرای آن کمک شود». «سوم، برای سند تحول که سندی متقن و خوب است بدیل و رقیبی درست نشود». «چهارم، نقشه راه دقیق اجرای سند تحول از ستاد تا مدارس تهیه و در دولت و مجلس از آن حمایت شود» و «پنجم، در نقشه راه، شاخص‌های قابل اندازه‌گیری معین شود که بر اساس آنها پیشرفت اجرای سند دائماً

رصد شود». موضوع دیگری از نظام مسائل اصلی آموزش و پرورش که حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای به آن پرداختند، مساله سرنوشت‌ساز «جذب معلم» بود. ایشان با اشاره به کمبود معلم به علت نبود پیش‌بینی‌های درست در گذشته، گفتند: معلمان زیادی در سراسر کشور از جان مایه می‌گذارند اما همچنان با کمبود معلم متعهد و کارآمد روبرو هستیم که راه حل آن، تلاش و سرمایه‌گذاری بیشتر بر روی تقویت زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های دستگاه‌های تربیت معلم بخصوص دانشگاه فرهنگیان و همچنین استفاده از معلمان مجرب، مؤمن و قدیمی است. ایشان رصد شایستگی‌های حرفه‌ای و عمومی معلم در طول دوران خدمت و ارتقا نکردن به گزینش‌های بدو خدمت رانیز ضروری دانستند و گفتند: ضوابط گزینش نباید کمرنگ شود. «تألیف جذاب، به‌روز و مبتکرانه کتاب‌های درسی» ضرورت دیگری بود که حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای درباره آن گفتند: کتاب‌های درسی

در همه رشته‌ها به گونه‌ای باشد که یادگیری آنها نسل جوان را سر شوق بیاورد. مقام معظم رهبری گنجاندن مفاهیم اسلامی و معرفی مفارح اسلامی و ایرانی و سرآمدان دانش و اکتشافات علمی در تاریخ ایران» را از جمله کارهای لازم در به‌روز کردن کتاب‌های درسی و متناسب با تغییر زمانه برشمردند و خاطر نشان کردند: منظور برخی افراد از تغییر زمانه، تغییر اصول است در حالی که اصولی مانند عدالت، انصاف و محبت هیچ‌گاه تغییر نمی‌کند بلکه رونب‌هایی همچون شیوه‌های نگارش و بیان، تغییر پذیر هستند. توصیه پایانی مقام معظم رهبری در این دیدار، اهتمام به امور پرورشی در مدارس بود که با قدردانی از توجه به این موضوع در ستاد آموزش و پرورش، گفتند: البته اهتمام به امور پرورشی باید در مدارس نیز امتداد داشته باشد اما اکنون اکثر چندانی از آن مشاهده نمی‌شود و مدارس زیادی مسئول پرورشی ندارند البته کار پرورشی هم باید به گونه‌ای جذاب باشد که بچه‌ها را فراری ندهد.

حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای با تأکید بر تعیین تکلیف هر چه سریع‌تر مدیریت آموزش و پرورش برای پیش‌برد قاطع و بهتر امور در این دستگاه، گفتند: ما به آینده آموزش و پرورش و کارهای بزرگ معلمان محترم امیدوار هستیم.

خبر

ارتباط موثر مجمع بانخبگان

بسیار مهم است

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: امروز نه تنها نسبت به جایگاه مجمع تشخیص مصلحت نظام و سیاست‌های آن در جامعه نخبگانی مفاهیم وجود ندارد بلکه بین قوام‌هر این مورد تردید می‌شود. حجت الاسلام مجید انصاری گفت: ارتباط موثر مجمع بانخبگان بسیار مهم است. در ۲۱ ساله که در مجمع بود شاهد بودم تا چه اندازه تصمیمات و نظرات مجمع در جمع‌بندی و اثرگذاری در سیاست‌ها، و ایجاد تحول در زندگی مردم تأثیر داشته است، ما سیاست‌های کلی بیش از نیاز وضع کردیم، برخی از آنها انصاف مهم و عمیق و با مشارکت نخبگان بوده مثل اصل ۴۴ و چشم‌انداز ۲۰ ساله و محیط زیست و غیره اما سوال مهم این است که چرا وقت سیاست‌گذاری در نظام از طریق مجمع تشخیص هم‌زمان با آغاز سیاست‌گذاری‌های اسلامی در ملزوی و چین بوده است.